

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายชัช ชลวร ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๕๓

เรื่องพิจารณาที่ ๒๑/๒๕๕๒

วันที่ ๒๒ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาของนายสุรเดช จิรัฐิติเจริญ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดปราจีนบุรี ผู้ถูกร้อง สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๕ (๔) ประกอบมาตรา ๑๑๕ (๖) หรือไม่

ความเห็น

คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องได้สมัครเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ในวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ อันเป็นผลให้มีสถานภาพเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในขณะที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือไม่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕ (๔) บัญญัติว่า สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภา สิ้นสุดลงเมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑๕ และมาตรา ๑๑๕ (๖) บัญญัติว่า บุคคลผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือได้รับการเสนอชื่อเพื่อเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา คือไม่เป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเคยเป็นสมาชิกหรือเคยดำรงตำแหน่งและพ้นจากการเป็นสมาชิกหรือการดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมืองมาแล้ว ยังไม่เกินห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งหรือวันที่ได้รับการเสนอชื่อ

เห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจพบรายชื่อผู้ถูกร้องในแบบแจ้งจำนวนสมาชิกพรรคการเมือง ที่เพิ่มขึ้นในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. ๒๕๔๕) หรือแบบ ท.พ. ๖ ซึ่งเป็นข้อมูลที่พรรคประชาธิปัตย์ มีหนังสือแจ้งจำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. ๒๕๔๕) ถึงนายทะเบียน พรรคการเมืองตามหนังสือพรรคประชาธิปัตย์ ที่ ปชป. ๔๖๐๐๓๑๔/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๖ และรายการข้อมูลจากระบบบริหารฐานข้อมูลพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ด่วนที่สุด ที่ ลต ๐๔๐๑/๑๔๔๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๑ ปรากฏชื่อผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์

ระบุนวันที่สมัครวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ด้วย ในข้อนี้ ผู้ถูกร้องยืนยันว่า เมื่อผู้ถูกร้องลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ ตั้งแต่วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ แล้ว ผู้ถูกร้องไม่เคยสมัครเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์หรือพรรคการเมืองอื่นใดอีกเลย เกี่ยวกับประเด็นการสมัครเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ในวันดังกล่าวนี้ ทางไตสวนได้ข้อเท็จจริงว่า พรรคประชาธิปัตย์ได้มีหนังสือถึงนายทะเบียนพรรคการเมือง หนังสือ ที่ ปชป. ๔๘๐๑๐๘๘/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๘ เพื่อขอทำลายเอกสารใบสมัครสมาชิกพรรคในปี ๒๕๔๔ ถึงปี ๒๕๔๕ แล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงคงมีพยานหลักฐานที่ระบุว่าผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์จากข้อมูลที่ปรากฏในแบบ ท.พ. ๖ ของปี ๒๕๔๕ ดังกล่าว แต่ข้อมูลในแบบแจ้งจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองที่เพิ่มขึ้นในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. ๒๕๔๕) หรือแบบ ท.พ. ๖ ของพรรคประชาธิปัตย์ ปรากฏจากการไตสวนพบว่ามี ความคลาดเคลื่อนของข้อมูลสมาชิกพรรคการเมืองเกิดขึ้นด้วยกล่าวคือ มีรายชื่อสมาชิกซึ่งมีหมายเลขสมาชิกซ้ำกัน ได้แก่ นางกัลยาณี อีนแพง และนายมนัส รูปเกรียง ได้หมายเลขสมาชิก ๔๕๓๐๐๖๓๗ เป็นต้น เกี่ยวกับความคลาดเคลื่อนของข้อมูลในแบบ ท.พ. ๖ ดังกล่าวยังมีข้อยืนยันจากนายชินวรณ์ บุญยเกียรติ นายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์มีหนังสือถึงนายทะเบียนพรรคการเมือง ที่ ปชป. ๕๑๕๐๒๕๗/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๑ แจ้งว่า พรรคประชาธิปัตย์ตรวจสอบแล้วพบว่าข้อมูลการเป็นสมาชิกของผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกพรรค เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ มีความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง เนื่องจากผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๑ และได้พ้นจากการเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์แล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ และขอแก้ไขข้อมูลสมาชิกพรรคของผู้ถูกร้องให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับผู้อำนวยการพรรคประชาธิปัตย์มีหนังสือถึงนายทะเบียนพรรคการเมืองยืนยันการพ้นจากการเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ของผู้ถูกร้องตามหนังสือที่ ปชป. ๕๑๕๐๐๑๓๗/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แจ้งว่า ผู้ถูกร้องพ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคประชาธิปัตย์ ตั้งแต่วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ และไม่เคยกลับมาเป็นสมาชิกพรรคอีกเข้าด้วยกันแล้ว ประกอบกับเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหนังสือถึงหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์แจ้งผลการตรวจสอบข้อมูลสมาชิกพรรคการเมืองว่า จำนวนข้อมูลที่พรรคการเมืองส่งให้ตรวจสอบ ๔,๐๘๖,๐๕๒ รายการ เป็นข้อมูลสมบูรณ์ที่สามารถนำลงฐานได้

๒,๐๒๑,๐๖๔ รายการ และเป็นข้อมูลสมาชิกพรรคการเมืองที่ไม่ถูกต้อง ๓๓๓,๗๓๕ รายการ ตามหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๔๐๑/๑๓๖๒๖ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๐ ข้อเท็จจริงในส่วนนี้เชื่อได้ว่า ข้อมูลในแบบแจ้งจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองที่เพิ่มขึ้นในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. ๒๕๔๕) หรือแบบ ท.พ. ๖ ของพรรคประชาธิปัตย์มีความคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ของผู้ร้องที่ระบุว่าพรรครับเป็นสมาชิก เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ นอกจากนี้ ผู้ร้องยกข้อต่อสู้ด้วยว่า การสมัครเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ตามข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๑๓ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ซึ่งกำหนดให้การสมัครเป็นสมาชิกพรรคให้ยื่นตามแบบพิมพ์ของพรรค เมื่อเลขาธิการพรรคได้รับใบสมัครแล้ว ให้ประกาศชื่อผู้สมัครไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานใหญ่ของพรรคเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน แล้วจึงเสนอให้คณะผู้บริหารพรรคพิจารณา พร้อมด้วยคำคัดค้าน (ถ้ามี) ในทางใดส่วนไม่ปรากฏข้อโต้แย้งให้เห็นเป็นประการอื่น กรณีจึงเชื่อได้ว่า วิธีการรับสมัครสมาชิกของพรรคประชาธิปัตย์ได้กำหนดระยะเวลาเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครที่พรรคจะรับเข้าเป็นสมาชิกไว้ ดังนั้น เมื่อผู้ร้องลาออกจากสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ หากผู้ร้องประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ใหม่ก็ไม่น่าจะได้รับคำตอบรับเข้าเป็นสมาชิกของพรรคในวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นเวลาเพียงแปดวันนับจากวันที่ผู้ร้องลาออกเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ข้อเท็จจริงจากทางใดส่วนที่ได้วินิจฉัยมานี้ จึงไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักเพียงพอให้เชื่อได้ว่า ผู้ร้องได้สมัครเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ภายหลังจากที่ผู้ร้องลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคไปแล้ว พยานหลักฐานที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าผู้ร้องเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ในวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามที่ปรากฏในแบบ ท.พ. ๖ (ปี พ.ศ. ๒๕๔๕) ไม่อาจรับฟังได้ เมื่อผู้ร้องซึ่งเคยเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์และลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคมาแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ซึ่งเกินห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๑ ผู้ร้องจึงไม่ขาดคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๕ (๖) เป็นผลให้สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาของผู้ร้องไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๕ (๔) ประกอบมาตรา ๑๑๕ (๖)

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาของผู้ถูกร้องไม่สิ้นสุดลง
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๕ (๔) ประกอบมาตรา ๑๑๕ (๖)

นายชัช ชลวร
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ